

YARGITAY
7. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/15140
Karar No.	2014/19775
Tarihi:	30.10.2014

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK. /2,8

- ***İŞ SÖZLEŞMESİ***
- ***İŞVERENE BAĞLI OLARAK ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN***
- ***EV HİZMETLERİNDE ÇALIŞMA***
-
-

ÖZETİ davacı ve benzer konumdaki diğer çalışanların davalı şirketin görevlendirmesiyle askeri personele hizmet verdiği, askeri personelin tayini vb durumlarda oluşan boşluklarda işçilerin, hizmet sunmaya hazır şekilde işverenin talimatını beklediği değerlendirilmiştir. Şu hale göre iş sözleşmesinin bağımlılık ve devamlılık unsurlarının gerçekleştiği kabul edilmelidir. Keza davacı ve diğer çalışanlara ücretlerinin askeri personel tarafından ödendiği ileri sürülmüşse de ücretin 3. Kişi tarafından ödenmesi taraflar arasında iş sözleşmesini ortadan kaldırmayacağı gibi tanıkların da askeri personelin işçilerin ücretlerini davalı şirketten alarak işçilere ödediği yolunda anlatımları bulunmaktadır. Dolayısıyla davacı ile davalı şirket arasında 4857 sayılı İş Kanunu'na göre belirsiz süreli iş sözleşmesinin kurulduğunun kabulü gerekir

Dava Türü : Alacak

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen hükmün, Yargıtayca incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dosya incelendi, gereği görüldü:

Davacı vekili, davalı şirketin İncirlik Üssünde görev yapan askeri personele hizmet sunan işveren olduğunu, davacının uzun yıllardır ev hizmetleri ve çocuk bakıcısı vb işlerde davalı işverene bağlı olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin davalı tarafça haklı bir nedene dayanmaksızın feshedildiğini belirterek bir kısım işçilik alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı vekili, davalı şirket ile davacı arasında iş sözleşmesi bulunmadığını, davacının İncirlik Üssünde çalışan askeri personellerle yaptığı sözleşmeler ile çalıştığını beyanla davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davacı ile davalı şirket arasında iş ilişkisi bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Taraflar arasında iş sözleşmesi bulunup bulunmadığı uyuşmazlık konusudur.

Dosya kapsamına göre; davacının ve aynı gün yada daha önceki tarihlerde temyiz incelemesine tabi tutulan (Dairemizin 2014/15141-15142-15143-15144-15161-15373-15135 Esas sayılı dosyaları) dosyalarda davacı konumunda bulunan diğer işçilerin, İncirlik Üssünde görev yapan askeri personellerin evlerinde ev işleri, çocuk bakıcılığı yine askeri personelin kaldığı otel vb yerlerde temizlik işleri ve bahçıvanlık işlerinde çalıştıkları bu bağlamda davacı ve arkadaşlarına askeri üsse giriş yapabilmeleri için kimlik kartları çıkartıldığı, çeşitli konularda (örneğin yangın emniyeti gibi) eğitim verilip eğitime katılım belgeleri düzenlendiği görülmüştür. Davacı tanıkları anlatımlarında davacı ve arkadaşlarının davalı şirket tarafından işe alındığı ve iş ilişkisinin devamındaki tüm süreç boyunca işçilerin muhatabının davalı şirket olduğunu beyan ettikleri tespit edilmiştir.

Tüm bu tespitler ışığında; davacı ve benzer konumdaki diğer çalışanların davalı şirketin görevlendirmesiyle askeri personele hizmet verdiği, askeri personelin tayini vb. durumlarda oluşan boşluklarda işçilerin, hizmet sunmaya hazır şekilde işverenin talimatını beklediği değerlendirilmiştir. Şu hale göre iş sözleşmesinin bağımlılık ve devamlılık unsurlarının gerçekleştiği kabul edilmelidir. Keza davacı ve diğer çalışanlara ücretlerinin askeri personel tarafından ödendiği ileri sürülmüşse de ücretin 3. kişi tarafından ödenmesi taraflar arasında iş sözleşmesini ortadan kaldırmayacağı gibi tanıkların da askeri personelin işçilerin ücretlerini davalı şirketten alarak işçilere ödediği yolunda anlatımları bulunmaktadır. Dolayısıyla davacı ile davalı şirket arasında 4857 sayılı İş Kanunu'na göre belirsiz süreli iş sözleşmesinin kurulduğunun kabulü gerekir.(Emsal mahiyetteki Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 19.3.2013 tarih ve 2013/5397-9368 E-K, 19.3.2013 tarih ve 2013/5398-9369 E-K, 13.10.2014 tarih ve 2014/26617 E. sayılı kararları da aynı doğrultudadır.) Bu nedenle işin esasına girilerek bilirkişiden rapor alınıp dava konusu isteklerle ilgili bir karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle davanın reddine karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir.

SONUÇ; Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı nedenlerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 30.10.2014 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

Davacının talebi davalı şirkette hizmet akdine bağlı çalıştığı gerekçesi ile kıdem ihbar tazminatı ile bir kısım işçilik alacaklarına yöneliktir.

Dosya içerisinde bulunan ve mahkemece de tespit olunan olgular aşağıdaki gibidir.

Dosya içerisinde mevcut TC. Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'nın 15/11/2011 tarih, 121006/İNC/03 sayılı Adana İncirlik Hava Üssünde, Üs çalışanı ABD vatandaşlarının Konutlarında, Ev hizmetlerinde sigortasız (TC Vatandaşı) İşçi çalıştırıldığı iddiaları ile ilgili Araştırma ve İnceleme konulu raporda; İncirlik Hava Üssünde ABD Vatandaşlarının yanında ev hizmetlerinde çalışan Türk vatandaşlarının ABD vatandaşı olan ev sahiplerine bağımlı olarak çalıştıkları, emir ve talimatları ABD vatandaşı olan Üs çalışanlarından aldıkları, işin yapım şeklinin, zamanının.., vs ABD vatandaşı tarafından belirlendiği, çalışanların ücretlerini yanlarında çalıştıkları ABD vatandaşlarından aldıkları, gönderilen bilgi ve belgelerde Üsde ev hizmetlerinde çalışan kişilerin yanlarında çalıştıkları kişilerin sponsor (hizmet bedelinin yüklenicisi) olarak kaydedildiğinin saptandığı, İncirlik Hava Üssünde faaliyet gösteren VBR isimli firmanın İncirlik Hava Üssünde Üs bakım müteahhidi olarak faaliyet gösterdiğinin Üsde bulunan konutlardaki ev hizmetlerine ilişkin herhangi bir faaliyetinin olmadığına sadece ev hizmetleri için üsse giriş çıkış yapan çalışanların Üsse giriş çıkış, izin belgeleri ve giriş kartlarının düzenlenmesi işlerini yaptığının, VBR firmasının İncirlik Hava Üssünde faaliyet gösteren işyerinin kayıt ve belgelerinin incelenmesinde, ev hizmetleri ile ilgili herhangi bir çalışmanın yürütüldüğüne dair bir tespit yapılamadığı, alınan ifadelerden ve beyanlardan Üsde ev hizmetlerinde çalışanların ücretlerinin 2008 yılı Temmuz ayına kadar Üsde çalışan ABD vatandaşları tarafından ödendiği, ev hizmetlerinde çalışacak olan kişiye ev sahibi olan (Üsde çalışan ABD vatandaşı) bir kişinin sponsor olması durumunda Üsse giriş izni verildiği, ev hizmetlerinde çalışan kişiler ile VBR arasında herhangi bir hizmet akdi ve dolayısıyla emir talimat ilişkisinin olmadığına, işveren konumunda olmadığına saptandığı görülmüştür.

Davalı vekilinin cevap dilekçesi ekinde, davacının üsse giriş çıkış kayıtlarının ve yanında çalıştığı Üsde çalışan ABD vatandaşı kişi ile düzenlenen taahhütname ve kefalet mektubu başlıklı belgelerin sunulduğu görülmüştür.

Tüm dosya kapsamından; davacının İncirlik Hava Üssünde görev yapan ABD vatandaşlarının kaldığı otel gibi yerde temizlik işlerinde çalıştığı, ücretini de temizlik yaptığı bu ABD askerlerinden aldığı, çalışma saatlerinin, günlerinin, çalışma prensiplerinin Amerikalı askerler tarafından belirlendiği, emir ve talimatların Amerikalı askerler tarafından verildiği, davacının Üsse giriş çıkış kartlarının yanında çalıştığı ABD vatandaşı olan Üs çalışanının düzenlediği taahhütname ve kefalet mektubu ile Türk Hava Kuvvetleri 10. Tanker Üs Komutanlığı'na yazılı başvuruda bulunması ve uygun görülmesi halinde Türk Hava Kuvvetleri 10. Tanker

Üs Komutanlığı tarafından düzenlenerek verildiği, dolayısıyla Üsse giriş çıkışlarına ilişkin düzenlenen tüm belgelerde yanında çalıştığı ailelerin sponsorluğunun bulunduğu anlaşılmıştır.

Davalı VBR şirketinin Amerika Birleşik Devletleri, Kontrat Subaylığı ile arasında düzenlenen Türkiye Üs Bakım Anlaşması kapsamında, İncirlik Hava Üssünde Üs Bakım Müteahhidi olarak faaliyet gösterdiği, sözleşme kapsamında mühendislik hizmetleri, bakım, onarım, tamir hizmetleri, hizmet araçlarıyla taşıma hizmetleri, yemekhane hizmetleri, konaklama yer hizmetleri ve diğer bazı idari hizmetleri yaptığı ve bu hizmetler kapsamında işçi çalıştırdığı, bu faaliyetler arasında Amerikan askerleri ile ev hizmetinde çalışan kişiler arasında iletişim sağlayıp işçi temin etmek şeklinde aracılık faaliyetinde bulunmaya yönelik bir düzenlemenin olmadığı, dolayısıyla bu tür bir aracılık faaliyeti yönünden sözleşme kapsamında elde ettiği bir kazancın da olmadığı, sözleşme kapsamında tanımlanmadığı halde davalı şirketin Amerikalı ailelere bu şekilde çocuk bakım, temizlik işi vs., nedenlerle işçi temin etmesi şeklinde aracılık faaliyeti yapmış olması durumunda dahi şirketin bu faaliyet dolayısıyla kimden ne şekilde kazanç sağlayıp gelir elde ettiğinin de açıklanamadığı, ispatlanamadığı görülmüş, dolayısıyla davacı ile davalı şirket arasında herhangi bir hizmet ilişkisinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıdaki tespitlerden de anlaşılacağı gibi davacı, Üsde görevli personelin ev işlerinde çalışmıştır. Ev işleri 4857 sayılı İş Kanununun 4/e maddesi gereğince iş kanunu kapsamı dışındadır. Üsdeki güvenlik vs. hizmetlerini görmekte olan firmanın davacıya kimlik kartı vermesi davacı ile davalı arasında hizmet akdi bulunduğunu göstermediği gibi, ihtiyacı olan üs personeline daha önce başka personelin ev hizmetinde çalışan işçiyi tavsiyesi de davacı işçiyi davalı firmanın çalışanı yapmaz.

İş Mahkemesinin bu davaya bakmakta görevsiz olduğunu düşündüğüm için Sayın Çoğunluğun görüşüne katılmıyorum. 30.10.2014